

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravištevno, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši

Vabilo na naročbo.

Vse dosedanje gg. naročnike, katerim naročnina poteče konec septembra in druge narodnjake vabimo na novo naročbo „Slov. Naroda“.

„Slov. Narod“ velja:

Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za četrt leta 3 gld. 30 kr.

Za en mesec 1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za četrt leta 4 gld. — kr.

Za en mesec 1 „ 40 „

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer:

Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr.

Po pošti sprejemati „ „ 3 „ — „

Administracija „Slov. Naroda“.

Trpljenja turških kristijanov.

Avstrijsko preiskavo o uzrokih bosenske vstaje, poroča nek dopisovalec „P. Ll.“ sledeče: „Uže nekaj duij potujeti mej Kostajnico in Brodom dve komisiji, kateri imati vsled višjih ukazov nalogo, vstaše izpraševati o najprvih in tudi manj važnih uzrokih vstaje, razne izjave protokolirati in na temelju teh izjav predložiti spomenico zagrebške general-komandi v obravnavanje. Pisalec tega je imel priliko čitati protokol jedne teh komisij in se udeležiti tudi zasliševanja. Ker je to komisijalno zasliševanje velike važnosti, bode gotovo vsakemu ljubo, v tem oziru zvedeti kaj natančnega.

„Sploh je težavno vstaše pripraviti, da odgovarjajo korektno na vprašanja, ker mislijo, da bi jim znalo škodovati, ako res-

nico povedo. Vendar nekaj vstašev se je udalo in so natančneje poročali o vstaji, potem ko so bili prepričani, da se jim na našej zemlji nič žalega storilo ne bode. Na najprva vprašanja, kaj je bil prvi vzrok vstaje, ujemajo se izjave o tem, da so Turki boječi se, da bi se hercegovinska vstaja ne razširila tudi v Bosno, zapirali starejše in odličnejše može raje, in s tem narod oropali vodjev. Uzrok tega zapiranja, rekli so Turki, da so roparji v vaseh skriti, katere ljudstvo izdati neče. V vasi Turški Svinjar so zaprli 30 bogatejših kristjanov, katere so izpustili še le potem, ko so sorodniki vložili po 18 cekinov odkupščine.

„To se je zgodilo na dan pravoslavnega Elija. 14. avgusta ponavljali so Turki ta škandal, vsled tega so se zoperstavili tisti okrajci, kateri so o pravem času zvedeli in svoje rodbine z vsem premoženjem rešili in spravili v bližnje hribovje. V noči od 17. na 18. avgusta je bilo prvo klanje, in prihodnji dan uže pribegli so na našo zemljo. Na vprašanje, da li so vstaši poprej zvedeli od nemira v Hercegovini, ali pa če so bili še celo v kakej zvezi z najoddaljenejšimi okrajci, v katerih je uže vzdigila se vstaja, odgovorili so, da so res nekaj čuli, a vendar niso nikakor mislili na kak vstanek, od kacega pripravljenega gibanja ali osnove pa prav nič niso vedeli. Natančneje so pa izjave, kar se tiče splošnega stanja raje in katere izjavljajo oddaljene uzroke vstaje. Posebno so hudi davki in bremena sploh, katere vstaši kot glavni vzrok svoje nezadovoljnosti naznanjajo, kateri tudi prouzročujejo, da so v vednem uboštvu, in da se vsak napredek zadušuje uže v početku.

„Državni davki v zvezi z davki posestnikov zemljišč so tako silni, da se ljudstvo

po izpovedbi teh, z družimi ostanki pridelka preživi komaj do polovice zime. Vsi davki najrevnejšega gospodarja iznašajo od 30 do 40 cekinov in jeden, po našem mišljenju prav ubogi raja rekel je, da plačuje nad 100 cekinov letnega davka! Uže visokost davkov je sama na sebi tako velikanska in ne prenosljiva, potem se pa stanje raje še z vednim nagajanjem trpinči, posebno pri oddaji davkov.

„Najemniki davka ali zemljiščini posestniki ne ozirajo se na faktične dohodke, ampak cenijo po svojem in zahtevajo najvišji davek zraven pa še robot, postrežbe itd. Ako kdo ne more plačati, mučijo ga na najstrahovitnejši način, da zadnje premoženje proda in more plačati davek. Tako so jednega v najhujšej zimi zvlekli na neko drevo, obuvalo napolnili z vodo in ga potem popustili črez noč v največjem mrazu na pol zmrznenega, da je do jutra dobila njegova žena zahtevano svoto! Necega družega so zaprli pod streho, spodaj zažgali mokro slamo in dim je ubozega človeka zadušiti hotel vsak trenotek. Zopet drugi tožijo, da so jih zaprli v svinjake, ter so jih včasih izpustili, pa le zato, da so jih pretepali potem. In to vse le zaradi davkov. Sploh pa je umorstvo, požiganje, pretepanje in trpinčenje na dnevnem redu. Posebno so ženske vedno v nevarnosti oskrunjene biti. Turek pozivlje večidel ženske na tlako, in ko katera pride, gotovo jo oskruni! Oče ali mož ne sme se ganiti, če ne je njegovo življenje v nevarnosti. Tožbe ne pomagajo prav nič. Priče kristijanske nemajo pred Kadijem nobene veljave, ako se obrne poškodovani na kako višo oblastnijo, tudi ne pridobi nikake pravice. Pred nekaj časom ubili so grškega duhovnika. Sin je tožil pri velikemu vezirju

Listek.

Značaj.

(Spisal J. P.)

(Dalje.)

Značaj je nasprotni tečaj strasti, s kojo se le pri jako površni razumevi more zameniti. Strast je namerjena na predmet — značaj na vrsto hotenja; konec strasti je pohlep, kojemu se podredujejo vsa poželenja — konec značaja je načelo, pod kojim stojé zopet druga načela; strast se sili vesoljno duševno življenje v eno samo predstavljalno stvarino, ki največ nij vredna biti povzdignena v njega središče — značaj obsega celoto naših predstav i prizadevanj, ne da bi prizadejal kakovo silo; strast je pristranska, zamešateljna (befangen) i neprota, značaj je po harmonični splošnosti svojih načel somerno razvito umeteljno delo.

Da-si si prizadeva strast os. b. to v prvej svojej razvijajočej se dobi igrati ulogo značaja, ker podredi vse mišljenje, blepenje, prizadevanje in hotenje najvišjemu cilju pre-mišljeno, i si torej prisvaja videz enotnega, doslednega hotenja i ravnanja; a ta videz ne da se dolgo obdržati, timveč mora pod uplivom spremenljivih situacij v življenji zelo hitro demaskirati se. To demaskiranje se vrši, ako strastnež svoje strastno hotenje trdi tudi takrat, ako pretehtne, najmerodajnejše instance v življenji, namreč pravno prevdarek in razumna razbornoost (razsodek) od nje odjenjati vелеvajo. Takrat javi se dozdevna doslednost kot zaslepljena trmoglavost, dozdevna svoboda pri odločitvi kot bedno suženjstvo. Med tem, ko strast na dovršenji edinega kroga poželenj, ki ga pred vsemi družimi pristransko prednostjo odlikuje, na vsak način tmoglavost ostane, odlikuje se značaj potem, da se nobenemu po-

edinemu krogu predstav i teženj pristransko ne uda, timveč njih celoto v ono vnvanjo, od časa i okoliščin neodvisno skladnost spraviti skuša, ki je pogodena po sistemu praktičnih načel. Strastnež hojeva srpsim okom naravnost na izmišljeni cilj, če se mu tudi dokaže, ka oni cilj niti vreden nij najvišjega prizadevanja, i ka bode radi tega mnogo dobrega, blagega i lepega, kar je njegovemu teženju na strani, opustil, da, ka mej potom bezskrbno pomandra najvišja blagra življenja: značaj stopa počasno in preudarno, razno oziraje se na vse strani, kjer bi bilo najti dobro, koje išče. Akopram se tudi oni ne da odvrniti od svojih potov po zapeljivostih poželenj, vendar pot, po kojej hodi, nij določena po ekskluzivnem (izločenem) krogu predstav, timveč po razumnej preudarnosti, t. j. po obsegu praktičnih načel. Kakor razboren vojskovodja ne bode trmasto vgnjetil svojih bataljonov v

a zastoj: Tist, ki ga je umoril, hodi okolo svoboden kakor poprej! Od 30 let semkaj je stanje raje vedno slabše, v pretečenem letu pak je stanje raje do tega vrhunca dospelo, da se vstanku nij bilo moči več izogniti. Ko so bili končno vprašani, da li bi, slučajno Turčija obljube storila, hoteli vrniti se, odgovorili so vstaši, da na take turške obljube nič ne drže, ker so bili uže mnogo-krat ogoljufani in da se zaradi tega pod turško gospodstvo nečejo več vrniti. Samo v jedinem slučaju so bili voljni vrniti se nazaj, ako Bosna kristijansko gospodstvo dobi in jim je vse jedno, katera kristijanska država prevzame to gospodstvo. To so v kratkem vjemajoče izjave vstašev. V velikem in malem razvija se nam slika največje revščine, in človeška Evropa v resnici nema boljše dolžnosti izpolniti, nego storiti konec takim razmeram.“

Z jugoslovanskega bojišča.

Iz *Spljeta*, 20. sept. V soboto 18. sept. je prišla vstašem pred Trebinjem velika pomoč. Požgali so potem precej 200 turških hiš. V Gubcih so vstaši obkolili hiše, v katerih so bili Turki in je požgali. Drugi vstaši so se zedinili s Žarkom in vse turško mej Novovaršem in Višegradom požgali, oborožili povsod kristjane. Turška posadka iz Prjepolj je hotela zedinjenje z Žarkom zabraniti, ali bila je tepena. 19. sept. sta bili zedinjeni posadki iz Prjepolja in Popjevalja popolnem tepeni. (Glej 3. str.)

Spredaj stoječi telegram denes ponavljamo, ker je bil samo v tretjini iztisov zadnjega lista tiskan. Kaže, da Hercegovinci v jugu mej Črno goro in Srbijo povsod zmagujejo. — Tudi „Obzoru“ se iz Zadra telegrafuje: 600 vstajnikov pod Pavlovičem potolklo je strašno trebinjske Turke. 136 Turkov je ostalo mrtvih mej temi 2 bega. „Ta zmaga pomeni popolno pobitje Turkov v Gačkej dolini“, pravi poročilo.

Belgradski „Iztok“ prinaša močno bojevit članek; on piše: „Zopet prijemlje bojovna vila srbska javorove gosli! Nemamo besedij, s katerimi bi opisali izgubo srbsko, ako se zdaj opasti trenotek. Srbija bi izgubila poslednjo moralčno ceno, Bosna in Hercegovina bosti tako opustošeni

da bosti za nov vstanek nezmožni; narod bode izgubil nado, sklonil bode tilnik in — poturčil se. Ako sedaj, ko Turška v finančnej stiski ne more v dveh mesecih 30.000 mož skupaj spraviti, nij pravi čas, onda ga nikdar ne bode! Srbstvo bode živo pokopano. — Ali ne! Vojna mora biti! Genius Srbstva nas ne zapusti.“

„Glas Crnogorca“ od 18. sept. obžaluje, da srbska skupščina nij še odgovorila na predstolni govor. Ako se splošni vstanek sedaj ne konča z oslobojenjem narodov, ne bode se valjda tako brž ponovil. Črna gora ne more bojujočih bratov gledati a mora čakati da skupščina omogoči akcijo Srbije. Črna gora in Srbija morati ob jednom udariti.

Iz Kragujevca se piše češkimi „Narodnim listom“, da srbske vojske drugi razred v katerem so starejši kmetje in gospodarji sedaj nij sklican ker se ravno s polja spravljajo. Vendar vsako nedeljo se morajo ti vojaki zbrati in eksercirati.

Iz Bihača se poroča hrvatskim listom iz več virov nov strašen čin turškega divjaštva. Turki so osem nedolžnih trgovcev zaprli, in 19. sept. zjutraj posekali jednega izmed njih, Pera Vukića. Druge nameravajo pogubiti denes. „Takove okrutnosti pravi „Obzor“ ne gode se niti mej divjaki srednje Afrike, kakor se gode na neposrednej meji civilizirane kristjanske države, katere viteški vladar nosi vzvišen naslov „zaščitnika krščanov Turške.“ Ta naslov nam daje poročstvo, da naša monarhija ne bode več s prekrižanimi rokami gledala tolike grozote in nečlovečnosti, katera je na sramoto današnjega veka.“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 21. septembra.

Iz *Kraljevice* v hrvatskem Primorju 21. septembra se nam telegrafira: Kod današnjega izbora izabran je narodnim zastupnikom kandidat narodne opozicije, conte Buratti. (Znano je, da je dr. Mikanec, ki je bil v Kraljevici voljen, mandat odložil. Ur.)

Ogerski finančni minister je v adresej debati razložil, da bode prihodnje leto 17 milijonov deficita. Vendar je tolažil, da bode polovica tega primanjkljaja dala se pokriti z novim dohodninskim davkom, no

vega posojila ne bode treba, tudi državna dobra se ne bodo prodajala.

Vnauje države.

Srbska skupščina v Kragujevcu je začela adresno debato, ali duri so zaprte, poslušalcev nij, moče se skrivaj posvetujejo. — Turška vlada je vprašala srbsko, ali misli neutralna ostati, ali ne. Odgovorilo se še nij.

Najnovejši telegram se glasi: Skupščina je sprejela adresno s 71 glasovi proti 44. Sprejeta adresa je parafraza prestolnega govora (t. j. drži se stavkov in mislij v prestolnem govoru izrečenih, brez posebnih novih mislij.) Torej — najbrž Srbija — nič ne stori, ker v adresi se prepušča modrosti kneževi, naj določi vojno s Turki ali neutralnost.

Iz *Bukarešte* se „Ostenu“ piše: Rusija ima odločiti, ali se bodo v balkanskih deželah samostalne države naredile, kakor je angleška namera. Avstrija je zoper to, zato bi jo Rusija paralizirala. Bomo videli, ali je to kaj več, nego kombinacija.

Kongres *francoskih* republikanskih časnikarjev je bil 20. septembra v Troyes-u. Zastopanih je bilo 30 novin. Zahtevalo se je odpravljenje obsadnega stanja in predložje tiskovnega zakona. — Na kmetijskem shodu v Dompierre pak je govoril minister Buffet in razkladal, da je nalog dosedanje francoske vlade ta: zbiranje konservativnih močij zoper revolucionarne in protikonstitucionalne elemente.

Karlisti so bili baje pri Trempu tepeni. Da-li pak je Španija miru kaj bliže, ali ne, o tem nihče ne dvomi.

Dopisi.

Iz *Ljubljanske okolice* 20. sept. [Izv. dop.] Žalibog se po Slovenskem še zmirom naš slovenski jezik zatira in le nemški vsiljuje. — Nov dokaz imamo z okr. glavarjem ljubljanskim. Spise pošilja ta čestivredni mož domačim slovenskim županom vse v nemškem jeziku. — In ako župan nezmožen nemščine, ne odgovori precej, naloži se mu kazen, katero mora potem plačati rad ali nerad. — Prejšnji okrajni glavar Schiwitzhofen je bil sicer Nemec, vendar pa vsaj bolj pravičen mož, ker je uradoval s slovenskimi župani v našem slovenskem jeziku, — tako, da ga je vsak lahko razumel — vsaj glavne reči dajal je našim županom v razumljivem domačem jeziku. Pri Fladungu nij to v navadi, on samo svojo nemščino sili. Pritožila se je v tem smislu šmarijska županija na slav. dež. od-

enem kotu, da bi je upropastil, timveč baš po umetnosti frontalnih prememb i zajetij i obkolenj poskuša doseči svoj najvišji cilj — zmago; isto tako je i ravnanje značajnika, da-si pod raznovrstnimi okoliščinami raznovrstno, ipak pri tem ne nedosledno. Kar ima značaj prouzročiti se s svojimi načeli, nij morebiti enoličnost, marveč doslednost, nij trmoglavost, marveč kontinuiteta (neprenehljivost), da se dnevno delo življenja nij ne prodolžaje v trmastej i po tem takem nesmiselnosti stanovitnosti, ni se ono ne začinja vsak trenotek od spredaj, timveč da se njega poedine uže zedinó sé zlato nitijo mirne kontinuitete.

Ta nepremeljiva kontinuiteta hotenja ne pogojeva nikakšnega višjega poželenja, a pač najvišjo misel, katerej se je v dobah življenja izvršujoči se črtež delovanja naše volje podredil. Dapako si človek le redkoma priznava, kakov namen da ima prav za

prav vso njegovo pretehtovanje i hlepenje, njegovo preudarjanje i hotenje, njegovo delovanje i nehanje. Vsi hočemo biti srečni; vsi si hočemo svoja dejanja i nehanja tako urediti, da ne postanemo v lastnih očeh, kakor v očeh onih, do kojih je naše spoštovanje največje, predmet graje i gnjusa; a s to splošno odločitvijo, akopram je velike cene, nij še nam podan življenja črtež, kakor s hotenjem zmagati, nij še dan vojni črtež. Kakor malo se tudi specialni vojni črteži uže v naprej dadó naznaniti, po kojih se ima ravnati vojskovodja, da zmaga: isto tako, a še manje se dadó označiti posamezna krepostna i blaževna pravila, ki bi mogla človeku pokloniti kot doto za pravec v življenji. Celota, na katero se da ta omejiti, je nastavljenje nekovih načel, katero se pak mora posameznež stoprv z istinitim hotenjem i dejanjem osvojiti, i kojih rabljivost na različnost raznovrstnih i mnogobrojnih

življenja okoliščin naj pokazuje svojo življenja modrost. Poedino življenje človekovo ne da se umeriti po šabloni (kalupu) — krepost i blagost imati za vsacega človeka individualen obraz, drug značaj. Ratar bil bi nesrečen, če bi ga obsodili k življenju učenjaka, i temu bi valjda ugajalo, ako bi ga od njegovih knjig i njegovega pisalnika proč postavili v trgovčev komptoir mej „dolgove i imetje glavne knjige“. Isto tako je s krepostjo. Valjda bi se odtegnili sumu nezmožnosti soditi, ako bi mej sedanjimi okoliščinami počenjanje onih svetnikov hoteli kopirati, po kojih so nas poimenovali; če bi se torej n. pr. hoteli podati v puščavo, ter se preživeti z divjim medom i kobilicami, ali če bi z nepremičnim stanjem na slopu hoteli rešiti svojega življenja zadačo.

(Konec prih.)

Bor. Gospodje pri deželnem odboru vsaj po svojem modrem svetu nam pomagajte, da ne potonemo v vodnjaku zaspanosti. Tudi druge občine pozivljamo naj se možato potegnejo za pravice našega jezika. Ne pustimo hladnokrvno in brez brambe, da se nam te pravice jemlje, da se naš jezik v naši domovini za vrata postavlja in izriva!

Iz Maribora 18. sept. [Izv. dop.] 15. in 16. septembra je videl Maribor precejšnje število učiteljev; došli so naj več iz srednje-Štajerskega, velik kontigent je dal Gradec, bilo je pa tudi nekaj slovensko-štajerskih učiteljev. S posebnim veseljem niso bili sprejeti; nekdanje navdušenje do učiteljstva se je v sedanjih hudih časih tudi ohladilo, morda je temu to uzrok, da se je „liberalna“ šolska postava prav „neliberalno“ izpeljuje. Učiteljem v čast je bilo sicer res izobesenih nekaj „nemških“ (!) in „štajerskih“ zastav (avstrijske nismo mogli zapaziti), a hiše z zastavami so bile tudi le bele vrane. — Pa pustimo to.

Celo zborovanje se je prav mirno in brez vsega efekta veršilo. V sredo po polu dne so bila predavanja v tako zvanih sekcijah; tu se je govorilo o prirodoznanstvu, nemški ortografiji, lepopisji (o tem je govoril v slovenskem jeziku učitelj Lapajne). — Zvečer so se bili zbrali v Hotelu „zur Stadt Wien“, kjer so graški učitelji svoje čudne burke uganjali in neumne nemške „Hansel“ne in „Dijendel“ne enako kometantom posnemali in poleg tega še jim neljube kolege zasmehovali. — Glavni zbor je bil v četrtek. V imenu mesta je pozdravil učitelje samo podžupan dr. Duhač in v imenu vlade komisar Grill. Govorili so potem večidel le graški učitelji, tako je najprvo nek Gaubi obširno razkladal, govoril in čital o „Charakterbildung“ in mej drugim tudi to pripočal, da naj se otroci napeljujejo k zavesti svoje narodnosti; radi tega naj bi pridno deklamovali pesen „der deutsche Knabe“. (Zapomnite si tudi vi, slovenski učitelji, da delujete v enakem smislu pri slovenski mladini.) O „zgodovini“ je govoril direktor graškega učiteljišča dr. Lukas. Govoril je prav po domače, lahko razumljivo in mirno, kar kaže, da je mož izvrsten pedagog. — Za njim je stopil na oder nemčurski učitelj Baumgartner (menda iz Puščave), ki je prav čudno mlatil po krajnih šolskih svetih. In v tej zadevi se je sklenilo naj bi krajni šolski sveti ne kaznovali staršev zaradi otroških šolskih zamud, ampak okrajni šolski sveti naj bi imeli to dolžnost in to pravico. — Sprejeli so se še sledeči važni predlogi: Učitelje naj imenuje okrajni šolski svet; v deželnem šolskem svetu naj bosta dva zastopnika narodnega učiteljstva jeden slovenske, jeden nemške narodnosti, učitelji naj se ne predstavljajo iz službenih obzir, ako sami nečejo. — Pri skupnem obedu so se vršile razne napitnice in zvečer je bila lepša zabava, nego prejšnji večer.

Iz Ljutomerske okolice 19. sept. [Izv. dopis.] Okrajni glavar v Lincu kaznuje odbor, ki je naredil v Riedu na Nemškem nemško narodno veselico in obesil pri tej priložnosti tudi nemško zastavo, s 50 gld. globe. Naš Ljutomerski okrajni glavar pak sedi zraven, in se mu veselo zdi, ka je odbor pri konjskeji dirki 8. t. m. na Cvenu na trdo slovenskeje zemlji nem-

ško zastavo na prvem mestu razpel, in po tem takem vse pošteno misleče Slovence žalil, in mirno ljudstvo dražil. Ali nij to strašna anomalija, da na slovenskeji zemlji slobodno vihra pruska zastava, s katero se mej trdimi Nemci ne dopušča avstrijsko čutje žaliti in tretji. In zastava bila je enkrat po pritisku Cvenskih posestnikov iz odra odpravljena, ali bila je potem od Ljutomerskih prusofilov ki so v dirkinem odboru s silo zopet povrnjena, to bi pa imelo lahko jako zle posledke, da si slovenski narodnjaki ne bi prizadevali, mej ljudstvom ohraniti mir, katerega so Ljutomerski prevzetnjaki z dopuščanjem našega okrajnega glavarja tako predrzno kalili. Pa kako naš c. kr. okrajni glavar je svoj „ich“ povsodi predstavlja tako je tudi njegov najnižji služabnik in dninar g. Nemec uže tako mogočen postal, da okrog po krčmah kar načelnike raznih korporacij odstavlja, in vse „Kranjce“ iz Ljutomera izterati namerava. — Take mogočnosti pa še do sedaj nijmo v Ljutomeru doživeli! Kot pisac g. c. kr. okrajnega glavarja domišljuje si mnogo, prilizuje se županom, ponuja se jim za pisarja pri volitvah, ponuja sebe za pomočnika in celo za kandidata, ter usiljuje ljudem, koga naj si izvolijo. Tako ravnati se taisti v službi glavarjevi na svojo roko ne bi nikdar podstopil; ako za soboj nekake čvrste zaslonbe ne bi čutil. Ali poznamo ga uže, novo obleko je sicer oblekel, ali ostal je to, kar je bil, — orodje družih.

Domače stvari.

— („Slovenski Narod“) ima jutri v četrtek 23. sept. javne ugovorne obravnave proti trem konfiskacijam. Praktičnega vspeha sicer ne upamo nič — dan denes.

— (Konfisciran) je bil včerajšnji „Slovenec“. En ubegli odtis smo sicer čitali, ali da si imamo osemletno novinarsko prakso, ne moremo uganiti — zakaj.

— (Umrl) je kakor se „Slov.“ javlja, profesor Petrucci 20. sept. na Dunaji 88 let star. Mož je mnogo let učil na ljubljanskeji gimnaziji in mnogo njegovih učencev v raznih stanovih po Slovenskem se učenjaka rado spominja.

— (Slovenske predstave v gledališčih) se začno vsled sklepa odbora dramatičnega društva oktobra meseca. Dan se naznani kasneje.

— (Kegljanje) na korist dramatičnemu društvu se začne v soboto 25. sept. na čitalničnem kegljišču.

— (Za pribegle Hercegovce in Bošnjake) je bilo dosedaj 96 stvari različne obleke poslano ljubljanskemu podpiralnemu odboru. Razen uže objavljenih darilcev poslala je gosp. Katinka Nikolajević pod naslovom: „Brat z bratom, rod z rodом z družu svaku nezgodu.“ Nadalje od gosp. M. V.—cz, od gosp. Neže Gorjup in Smrekar, potem tudi dva paketa od neimenovanih. Vso to obleko je protokoliral in sortiral odborov tajnik gosp. Franjo Potočnik, poslala se pak bode potem, ko se je še nekaj več nabere na dotična najbolj potrebna mesta kar se bode ob enem tudi slav. občinstvu naznanilo. Radostno pa uže sedaj naznanjati moremo, da vsak dan prihaja mnogo obleke in raznih drugih stvari za podporo ubogim Bošnjakom in Hercegovcem.

— (Iz Borovnice) se nam 20. sept. piše: Včeraj bil je v naši cerkvi „ofer“ za Hercegovince in za „revno hišo“ v Ljubljani. Nabralo se je precej denarja, nekaj čez 50 forintov. Gospodom duhovnom gre za ta čin vsa pohvala, in bodi drugem duhovnom lep izgled v posnemanje.

— (Mestni magistrat ljubljanski) je poleg vsega svojega naprednjaškega modrovanja tako starokopiten, da se bogu usmili. Posenožetih pri latermanovem dreveredu razpošilja dan na dan četo krtolovcev, ki zalezujejo, lové in moré uboge male črne kosmatine, o kojih cel izobražen svet vé, da škodo, katero napravljajo z razrivanjem zemlje, stokrat poplatijo z uničevanjem škodljivih mrčesov in črvov. Dajte ljudem par grabelj v roke, da razmečejo kupe, in stvar bode s tem mnogo bolje poravnana, nego z morjenjem krtov. Pa, da se poslužimo starega uže obrabljenega dovtipa: — Grablje so v naši nemškutarskeji mestnej hiši iz razumljivih razlogov — jako odijozne.

— (Iz Kostanjevice) na Dolenjskem se nam piše 14. t. m.: Šolska preskušinja tukaj je vsakega veselo iznenadila. Mej poslušalci je bil načelnik okr. šolskega sveta, g. Gač in trije drugi meščani. Spisi otrok so bili jako čedni, ravno tako ročna dela deklic, ki so bila na razgled razpoložena na stranski mizi, ter izvrstno izdelana. Učenci so v računstvu posebno dobro odgovarjali, kar se tiče primerjanja nove mere s staro. Lepo sta deklamovala deček Sekula pa deklica Rozé. Ročna dekliška dela so bila prav čedna, zasluga gre soprugi talentiraneje učitelja.

— (Iz sv. Križa) na Dolenjskem se nam piše 15. t. m.: Veselo je bilo videti pri denašnji šolski preskušnji, da se starši tukaj za šolo jako zanimajo; bilo jih je obilno navzočih. Opomeniti je tukaj, da učnih sredstev zelo primanjkuje; učitelj je bil v svojem poslu mesec dnij od drugega učitelja namestovan. Z ozirom na to se sme napredek v tej šoli dovoljen imenovati. Dobro je deklamiral deček Pisanski.

— (Požar.) Iz Logatca se nam piše 19. t. m.: V soboto zjutraj proti 10. uri vnela se je hiša blizu kolodvora in v malo trenutkih bila vsa v ognju. Ljudje so hiteli od vseh strani skupaj; a le malo došlo jih je z namenom, da bi pomagali, prišli so marveč svojo radovednost past. Sploh se nahaja tu pri enakih priložnostih čudna malemarnost; marsikdo si misli: a naj gori, saj nij moje, in gleda od dalječ prekrižanimi rokami. Hvalevredne izjeme se nahajajo, a nij jih mnogo. Očitno zahvalo zasluži žendarm g. Košir, ki je nentrudljivo priganjal malomarne gledalce k delu in skrbel, da se je voda dovažala. Kako je ogenj nastal, to se ne more določno trditi, pred, ko ne, po tobaku. Pogoreli je zavarovan.

Telegram „Slovenskemu Narodu“.

(Došel po končanem uredovanji.)

Iz Sptjeta 21. sept. Peko Pavlovič Maksim in pop Milo sta prišla vstašem pred Trebinje z 800 Črnogorci na pomoč. Po bitvi pri Žabici so dva b taljona turške vojske (askerov), več sto agyar(?)begov in trebinjskih Turkov, prijeli vstaše pri Glavskem dolu. Turki so bili popolnem tepeni, bežali so v Poljico, (mej Klekom in Trebinjem v sredi), izgubili 100 mrtvih, 7 trebinjskih begov in mnogo ranjencev. Vstaši so vplenili 25 otovorjenih konj živeža in mnogo orožja.

Listnica administracije: G. K—č, št. Jakob, Rossegg. Na četrti kvartal odpade 1 gl. 40 kr.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni Revalescière du Barry v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinske in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebravljene, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, žumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, tvojje, shujšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je bolje nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spriceval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spricevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneke, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbell, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle Stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spricevalov.

Spricevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju i scalni cevi, zaprtju, pri bolehnem bodenju i obistih in mehurji, trganje v mehurji i t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalac in člen mnogo učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam. James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp. Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalescière du Barry vsestransko, najbolje spricevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalac.

Montona, Istra.

Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

Spricevalo št. 76.921.

Obergimpert, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj pacient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneke, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v Berliner Klinische Wochenschrift od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila nijšo bila v stanu odpraviti; toda Revalescière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.“

Št. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanju glave in davljenji.

Št. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanji in hipohondriji.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespanji in hujšanji.

Št. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na akoro breznadejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

Št. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrb.

nika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanju dušnika, omotici i tiščanji v prsih.

Št. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na rokah in nogah i t. d.

Revalescière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plehazih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr., fant 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funov 10 gold., 12 fantov 20 gold., 24 fantov 36 gold.

Revalescière-Biscuiten v puščah a 2 gold. 50 kr. a 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu a 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 3, v Ljubljani Ed. Mahr, J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“, v Gradci bratje Oberanzmeyer, v Bernu bratje Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čerovicah pri N. Snirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberanzmeyer, v Temešvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaždinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in apotekarskih trgovcih, tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah i lekarnicah ali povzetjih. (225)

Za zamašenje otliv zob

nij nobeno sredstvo prospešnejše in boljše, nego **zobna plomba** od c. k. dvornega zobnega zdravnika dr. J. G. Poppa na Dunaji, v mestu, Bognerstrasse št. 2, katero si more vsaka osoba sama prav lahko in brezbolešno deti v otliv zob, ki se potem trdo sprime z ostalimi škrbinjami in zobnim mesom, zob pred daljšim drobljenjem varuje in lajša bolečino.

Anatherin — voda za usta

od dr. J. G. Poppa, c. k. dvornega zobnega zdravnika na Dunaji, v mestu, Bognerstrasse št. 2, je najizvrstnejše sredstvo pri revmatičnem zobobolu, pri vnetjih, oteklinah in pri gnojenji zobnega mesa, zobni kamen oluči, tor zabrani njegovo razširjenje, okrepi zobno meso pri zobéh, ki se majé, očisti zobé in zobno meso vsih škodljivih tvarin, ustam pak podeli prijetno čvrstost, ter odstrani z njih neprijetno sapo uže po kratkej rabi.

Anatherin — zobna pasta

od dr. J. G. Poppa, c. k. dvornega zobnega zdravnika na Dunaji.

Ta priprava ohrani čvrstost in čistoto dihanja, vrhu tega podeli zobém belo-leskečo barvo, ohrani, da se ne pohabijo in okrepi zobno meso.

Dr. J. G. Poppov

rastlinski zobni prah.

Zobé očisti tako, ako se rabi vsaki den, da ne odpravi samo običajno sitni zobni kamen, nego tudi zobna glazura dobiva vedno večjo belinjo in nježnost. (354—25)

V zalogi je v Ljubljani: pri Petričiču in Pirkerju, Jos. Karingerju, Ant. Krisperju, Eduard Mahru, F. M. Schmittu, E. Biršicu, v lekarni; dalje v vseh lekarnah, parfumerijskih in galanterijskih zalogah na Kranjskem.

Tuji.

20. septembra:

Evropa: Mišak iz Konjic. — Dolžen iz Gorice. — baron Treanx iz Celja.

Pri Slonu: Ličan iz Bistrice. — Papler iz Polhovega gradca. — Meier iz Dunaja. — Plešer iz Trsta. — Rant iz Polhovega gradca. — Ranzinger iz Gradca. — Waldrin iz Dunaja.

Pri Malič: pl. Pilat iz Benetk. — Bruker iz Trsta. — Kesler iz Gradca. — Felinger iz Dunaja. — Paimhuben iz Gradca. — Tiber iz Pešte. — Klaus iz Gradca.

Pri Zamorci: Ros iz Pulja. — Schreiber iz Gradca.

Neki trgovci

in hišni posestnik, ki ima zraven še druge dohodke, si zeli v zakon dekle, staro 25 do 35 let, z nekoliko premoženjem, in da bi znala tudi kuhati, pisati in brati.

Pisma z fotografijo, če je mogoče, naj se pošiljajo A. n. 33 na administracijo „Slov. Naroda“ v Ljubljano. (316)

Lekarna Piccoli.

Anaterinova ustna voda in zobni prašek.

Boljši, nego vsaka druga zobna voda in zobni prašek, pravo sredstvo zoper zoboból in ustne bolezni, zoper gajilobo in majanje zob, zoper differitis ali vnetico grla in skorbut, prijetnega duha in okusa, krepi dalje zobno meso, in je sploh neprimerljivo sredstvo za čiščenje zob. Kedor ga enkrat poskusi, dal mu bode gotovo prednost, vzlic vsim enakim izdelkom. 1 steklenica 60 kr., 1 škatlja 40 kr.

Esprit de Cologne triple surfins de Paris, 1 flacon 20 kr.

Esprit dto. dto. de Reseda flacon 1 gl.

Esprit dto. dto. de Ylang-Ylang flacon 1 gold.

Eliksir iz Kine in Koke. Najboljši do sedaj znani želodečni likér. Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter različne organe in ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Franz-ove esence za življenje. Gotovo in skušeno sredstvo proti večini boleznij. Velika poraba je najboljše spricevalo. Vsaka gospodinja bode tako zdravilo pri hiši imela. Cena steklenice z navodom, kako se rabi 10 kr.

Glycerin-Crème. je posebno izborna sredstvo zoper razpokane usnice in kožo na rokah. 1 flacon 30 kr.

Lancaster-lilijna voda. Toaletni zaklad. Špeciálno, da se ohrani koža krasna, nježna in mehka, se jej daje prednost pred vsimi umivalnimi vodami, lepoticjem in lepoticnim sredstvom, katera so često škodljiva. 1 steklenica 1 gold. (132—105)

Naročila se izvršujejo vračajoč se pošto proti poštenu povzetju.

Gospod **Gecelj** ali Kocelj, naj blagovoli v privatnem pismu svojo adresu naznaniti uredniku „Slov. Naroda“.

Mjilo iz olja solnčnih rož,

1 kos za 50 kr.

je zadosti, da se vse pege odpravijo.

Eno samo enkratno umivanje z mojim **mjilom iz olja solnčnih rož** napravi, da se trda, razpočena koža takoj izpremeni v nježno, mehko in vojno. Duh **prekosi** vse indijske blagodišave. Dela jo (292—5)

Ferdinand Fritsch,

Dunaj, I. okraj, Schulerstrasse št. 20, Fabrikant kemično-tehničnih posebnostij.

Glavna zaloga

pri g. Anton Krisperju v Ljubljani.

Vedno velika in bogata zaloga volnatega blaga za obleke, Rips, Lustre, Diagonal in blago za plaide, stanovitne barve Kosmanoser-berkal, moderna barhenta za oblačila, vrvičasti in piket-barhent.

Najnovejši: Kniker boker in tartif nopé.

Laneno in moderno blago,

garantira za dobro in stanovitno blago,

vse doma izdelano.

Naslov: Fabrikna zaloga in glavna zaloga blaga prve združene gorske tkalske konsorcije fabrikantov, Dunaj, Mariahilferstrasse 72,

Pošiljatve vrše se brzo proti poštenu povzetju. Izgledi zastoj in frankirani. (301—3)

Zametasti in svilnati traki, široke preproge (tepihe), 1/4 in 3/4 šir. laneno, prejno in usnjato platno, 9/8, 5/4 in 3/4 šifon, lanene-damast-brisavke, servijete, atlas-gradl, sedne, mrežne in mušelinaste pregrinjale, oksford za srajce in drugo manufakturno blago.

27 kr.

Dunajski Borski 21. septembra.	
(Favino telegrafsko poročilo.)	
Enotni drž. dolg v bankovcih	70 gl. 05
Enotni drž. dolg v srebru	73 30
1860 drž. posojilo	112 25
Akcijske narodne banke	927
Kreditne akcije	214 30
London	111 85
Napol.	8 92 1/2
C. k. cekini	5 29 1/2
Srebro	101 90